

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

REDACTIA
SI ADMINISTRATIJA
Str. Prundului Nr. 15

PREȘEDINTELE
se preface în administrație. Trebuie să se facă
și înlocuiri.

Abonamentul
Pe un an . . . 24 lei.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 24 lei.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „

TELEFON Nr. 226.

Atitudinea guvernului român.

Eucurești, 14 Aprilie v.

Oficiosul guvernului „Independanța Roumaine” a publicat în fruntea numărului său de alături următorul articol care desminte toate știrile tendențioase ce se publică prin ziarele străine cu privire la România.

Iată acel remarcabil articol:

Nici-o dată nici înainte de război, nici după ce s'a început războiul, presa străină nu s'a ocupat atât de mult de România.

Nici un pas, nici un gest, nimic din ce gândește și din ce nu gândește, nu scapă observatorilor atenți, cari, pare-se, și-au luat în sarcinarea să înregistreze și să comenteze totul.

Din nenorocire, cititorul naiv care ar voi să se orienteze după indicațiile, după constatările și prognosticurile confrăților noștri, și-ar perde evident cumpătul. Ca și Faust, care după ce studiase filozofia și multe alte științe se vedea tot așa de neștiutor ca și înainte, ar putea să spună: am citit toate gazetele, dar am rămas tot atât de nedumerit.

Vedem, de pildă, oameni curioși, venind la oarecari intervale în România pentru a pipăi pulsul opiniei publice, ca un medic care pipăe pulsul unui bolnav. Și aceștia ne vor spune că la cutare dată opinia publică în România părea pornită și că francofilii primau, că după câteva luni câștigase teren partidul neutrilor și că cincisprezece zile, după aceea era acalmie și nepăsare generală.

Adevărate buletine medicale, după cum se vede, asurpa stării sufletești a României.

Ne va fi totuși îngăduit să întrebăm, cum se face că acești croniciari, — ori cât de dibaci ar fi ei — au putut afla atâtea lucruri ca să formuleze o judecată sigură asupra celor ce se petrec și se vor petrece, — căci dacă unii anunță că România este pe punctul de a intra în război, alții afirmă cu aceeași siguranță că România nu se va mișca. Acești observatori au auzul atât de fin, încât nu le scapă nici

chiar cea mai mică mișcare a sufletului poporului și a conștiinței guvernanților.

N'ar fi de mirare dacă oamenii aceștia ne-ar povesti că aud cum crește iarba.

În adevăr cum reușesc să fie atât de bine informați și atât de siguri pe diagnoza lor?

Oare numai citind ziarul și frecventând localurile publice, ori rătăcind de-a lungul străzilor, se formează acești infalibili? În orice caz e la mijloc o minune.

Dar — impresie pentru impresie — avem impresia foarte limpede, că cititorul serios nu va da nici cea mai mică importanță acestui verbaj pretențios, care poate cel mult să distreze spiritele leneșe și superficiale.

Căci dacă ar fi să credem spusese acestor comentatori savanți ai politicii românești, politica aceasta ar fi cu totul lipsită de ori-ce busolă și s'ar clătina la fiecare pas, când la dreapta, când la stânga, la voia întâmplărilor.

Guvernul este profund pătruns de interesele naționale, a căror apărare îi este încredințată în acest ceas atât de grav al istoriei noastre și această conștiință a dăruirii sale îi dictează linia de conduită. Cât despre opinia publică, pe care unii încearcă s'o prezinte ca indiferentă la ceea ce se petrece, ea n'a vibrat nici-o dată cu mai multă putere.

După cum am constatat și cu alt prilej, nici-o dată încordarea patriotică n'a fost în România mai puternică de cât acum, și tocmai de la această atât de intensă participare a opiniei publice la evenimentele, își imprumută toată măreția disciplina pe care fiecare și-o impune sentimentelor sale.

Să-i lăsam deci să vorbească și să nu ne distragem dela sarcina noastră. *România trebuie să fie gata, liniștită și încrezătoare în patriotismul și în discernământul aceluia care o guvernează, fără să-i pese de ceea ce se spune.*

Intregirea corpurilor de armată din Galiția și Bucovina.

Ni-se scrie:

Proiectul de lege despre împărțirea cetățenilor ungari obligați la gloate în corpurile de armată austriace recrutați din Galiția și Bucovina, votat de camera ungară, are următorul cuprins:

§ 1. În interesul războiului să autorizeze ministrul de război principiile inscrie în § 5 art. 20 din 1886, p. 3 a § 36 din art. 30 din 1912, să împartă pe durata acestui război până la măsura necesității de neînlocuit pe gloatăși apți pentru serviciu ca armate, pentru întregirea statului de război a corpurilor din armata comună, care se recrutează din Galiția și Bucovina.

Spre acest scop vor trebui ordonați în prima linie acei gloatăși, cari vorbesc ca limbă maternă una dintre limbile folosite la corpurile de armată menționate.

§ 2. Această lege intră în vigoare în ziua publicării, dar autorizarea dată se estile în mod retroactiv și asupra dispozițiilor corăspunzătoare făcute ulterior în cursul războiului.

Cu executarea acestei legi se încredințează ministrul.

Cum în corpurile de armată din Bucovina și Galiția să uzitează numai limbile polonă, rutenă și română, iar în Ungaria dintre acestea să uzitează numai cea rutenă și românească — constatând că de o parte comitatele locuite de Ruteni în Ungaria formează în mare parte teren de război și în proporțiune cu României fac numai 1/8-a parte din populațiune — este evident că elementul românesc îi revine onoarea pe baza limbii sale maternă să deie gloatăși pentru întregirea corpurilor de armată din Galiția și Bucovina și încă conform recentului articol de lege până la vârsta de 50 de ani începând cu al 18-lea.

Missa cere Dardanelele și Insulele Imbros și Tenedos. Din Roma se acceptă: Colaboratorul lui „Messagero” a avut o convorbire cu Mihakow șeful caseților, care a declarat că Rusia nu vrea să aibă numai surful orde ci și insulele Imbros și Tenedos. După Mihakow Triple Integeve a convins insuris ca Constantinopol și Dardanelele să treacă în posesiunea Rusiei.

Bilanțul „Albinei.”

Analizând și apreciând bilanțul celui mai mare institut financiar al nostru „Albina”, publicat în nrul nostru de alături, „Revista Economică” scrie între altele:

Anul prin care am trecut a fost atât de greu și snevols din punct de vedere economic și financiar, încât de greutate și calamități le lui se vor fi convins de sigur — prin un instinct pres-firesc — chiar și cei mai puțin orientați în afaceri de bancă. Azi toștii luoca, fără deosebire, își dă seamă că dacă au fost instituții, cari să fie înfățișate nemijlocit în activitatea lor de împrejurările extraordinare, desăbuite ca din serie între peopere, acele sunt în prima linie băncile, depozitare și mijloacele acelu „nervus rerum”, dela care atârnă totul. Azi toată lumea urmărește cu o deosebită atențiune rezultatul activității financiare a instituțiilor de bancă, căci în acestea se regăsește zădăria glose din trecut și îngrijorările și nădăjdie din viitor. Azi deci și noi în bilanțul „Albinei”, ca cel din urmă și mai mare institut de bancă românesc, putem căuta experiențele zilelor de ieri și așteptările și speranțele celor de mâine.

Prima dată care se arată în bilanțul, ce venim să analizăm este faptul, desigur pentru toți înțebucurător, că „Albina” cu toate greutățile și îndatoririle extraordinare ce le-a avut în anul scurs, și-a putut menține afacerile în linie o învinsose ajuse în trecut. Activetele erau rămas spreapoe neschimbate, iar capitalurile pasive ce le administreză se mențin la suma și proporții favorabile. Astfel depunerile spre fructificare, cari în general, la aproape toate băncile erau sau redus în mod considerabil, în „Albina”, sunt aceleși ca și în anul precedent, deși depozanții ei — cum am arătat la timpul său — au participat la subscipțiunea în pramutulul de război cu aproape 1 1/2 mil. cor. E o sumă foarte considerabilă acestă, pe care primul nostru institut de bancă a suportat-o fără ca stocul său de depozitari să se reducă și fără ca afacerile active să se împuineze. A plătit-o din propriile sale puteri financiare și nu a apelat la nici un ajutor străin, ceea ce reede destul de clar din faptul că reescomptul său și celelalte credite nu numai că nu a trebuit să le aumenteze, ci din contră le-a redus chiar

față de trecut cu sume însemnate. Or acesta e un succes, care trebuie să mulțumescă chiar și pe cei mai pretențioși în așteptările lor și care dovedește poate mai mult ca ori și când — puterea financiară a primului nostru institut de bancă.

Dar pe lângă ușurința cu care „Albina” și-a îndeplinit considerabilele sale îndatoriri financiare și care sunt o dovadă nelăde oasă a puterii și resistenței sale, bilanțul ei dă la iveală și alte momente, merite a ne mulțumi și bucura. Unul din acestea este împrejurarea, că s'a îngrijit în anul trecut poate chiar mai mult ca de altă dată de augmentarea înfățișată a fondurilor sale de rezervă. Aceste fonduri, cari au fost dotate din profitul curat precedent numai cu cea 80 de mii de cor. arată totuși o creștere de aproape 140 de mii de cor., ceea ce se poate explica numai as fel că „Albina” a căutat și a găsit și alte izvoare pentru înmulțirea capitalurilor sale libere de orice sarcini. Faptul acesta este cu atât mai remarcabil, și crește cu atât mai mult în importanța sa, cu cât augmentarea deosebită a rezervelor sale, „Albina” a putut-o face tocmai în acel an când a avut să suporte cele mai mari diferențe în minus la cursul efectelor publice, diferențe cari după combinațiile noastre trebuie să fi fost aproape 200 de mii de coroane. E o sumă aceasta, care cu tot dreptul s'ar fi putut acoperi din rezerve și cu care ar fi putut crește profitul. Aceasta însă nu s'a făcut. Rezervele au rămas nealterate, ba chiar augmentate în mod extraordinar, iar diferențele de cursuri s'au acoperit din venitul curat.

Între împrejurările extraordinare de greu din anul trecut, îndatoririle de ordin financiar ale „Albinei”, augmentarea rezervelor și amortizarea din veniturile curente a diferentelor de cursuri au fost probleme foarte grele. Cu toate acestea bilanțul ce ni-l prezintă ea, în privința realității și solidității, nu e cu nimic în urma celor antercedente. Din contră arată progres chiar. O dovedește aceasta — în prima linie — proporția pozițiilor transitorii. Astfel interesele anticipative, cari la urma moratorilor și stărilor excepționale — ar fi trebuit să se reducă în mod considerabil, se mențin în relația din anul precedent. Eo fac aproape 70% a profitului curat Interesele active la ate la bilanș, cari din aceleași motive, la

Impărații romani și creștinismul.*

Titus (80 d. C.)

Evreii se răsculară de mai multe ori împotriva Romanilor și totdeauna se supuneau numai după multă vărsare de sânge. Pe timpul lui Nero erupse o nouă răscoală. Acum se trimise în contra lor comandantul Vespasian. Fiindcă Ierusalimul zăcea pe mai multe coline, și fiindcă avea ziduri tari și, ca prin urmare, era greu de cucerit, Vespasian se mulțumi săl impresoare, în speranță, că partizidele învârbite din cetate se vor nimici ele între ele. Într-aceea, fiind proclamat de împărat, a trebuit să alerge la Roma, și supunerea evreilor, cari se luptau cu îndârjire, o încredință fiului său Titus. Acesta impresură cetatea cu multă energie, și umplu de groază pe evrei cu mașinile sale de impresurare, cu cari arunca petrii mari și grinzii. El cucerii o parte după alta din cetate, evreii însă se luptau cu curajul desnaședzilor, și fiecare palmă de loc din cetate cucerită trebuia răscumpărată cu râuri de sânge. În cetate domnea o foamete înfricoșată.

Pe coperișele lătăreșe și pe stradeleaceu cu grămada trupuri de mame și copii morți de foame. În nebunia ei

de foame, o mamă își tăia în bucăți copilul de la sân, și carnea o furbe de mâncare soldaților, cari letrau în cetate. Vestea despre fapta asta ajunse la vechile nobilități Titus. El își ridică mârlie împregnate deasupra capului și chemă pe zei de martori, că dănsul nu este vinovat de nelegiuirea asta. Ce atât mai mult îl revoltă însă îndârjirea evreilor, cari se luptau pe fortăreața Sionului și în timpu. În sfârșit căzură și vestibulele în mâine Romanilor, dar fiindcă evreii tot nu voiau să se predea, un soldat roman aruncă foc în pompoasa clădire și o aprinse. Fortăreața s'a mai apărut o lună întreagă. Și acum se împlini ceea ce profeteșe Isus. Mărețea și întinsa cetate căzu în ruine cari își insuflau groază. Cei mai mulți locuitori fură uși, mulți au fost vânduți ca robi, sau dăți în țări străine. Cât de înfricoșat s'a împlinit asupra acestui popor neorocit blăstămii, care singur și l'a chemat asupra capului: „Sângele lui să cadă asupra noastră și asupra fiilor noștri.”

Titus ar fi dat grație evreilor, dacă nu ar fi fost orbiți de o ură teribicoasă față de Romanii. El au fost risipiți în toate țările, trăiau în sărăcie și deprețuiri de celelalte peopere, ca o seminiție lăpădată și părăsită de Dumnezeu.

După moartea lui Vespasian domni prea bucul său lu, — Titus, numit de poporul său recunosător: „îmberea și plăcerea neamului omensesc”. Dorcaia lui a fost scurtă, dar piină de binecu-

vântare. Cei distătu lui re, ce a făcut, a fost ștergerea războiului secret. El făcu jurământ, că nu va condamna pe nimeni la moarte, și s'a put de curând. Când putea să facă cuiva bine, îl făcea bucuros. Mărețea lui era, că nicăru nu i'era iertat să lăsa nemulțumit de la împărat. Vredocă de ad-izat era asămnia cu care iertă și pe călcarele vătămă. Nici o dată nu se învoia să lătrească și răspunsero oameni, cari vorbeau rău despre el. Dacă vorbeau rău de mine, zicea el, o să-l mustru conștiința, dacă însă au drept să mă vorbească de rău, ar fi nedrept să pedepșesc oamenii, cari spun adevărul.

Odată doi Romanii tineri, nobili (patricieni) făcără o conjurație împotriva lui. Aveau de gând ca la un timp sau mai, să aprindă Capitolul, în înălțimăle să ucidă pe împăratul și să ocupe tronul. Planul a fost descoperit și sevătul roman înconșămăla marea. Sentința avea să l'interesească Titus. El nu consumă de loc, ba, se s'uzăi mult, îndatoritor să le răspundă rău cu bine. L'chemă la sine pe amândoi, l'apuse că domnia nu se dă cuiva prin l'potețiloase, ci prin voia Zilor, și sfătuia să l'oculțumăți cu starea, în care se află, și l'ăgădui, că ceea ce vor dori, le va împăna bucuros. După aceea îl dădu pe amândoi la masă povesti cu el foarte plăcut.

A doua zi se aranjase o luptă de gladiatori. Titus spăru în sălăteator, își luă locul obișnuit și pofii pe cei

dol fieri lângă sine. După un obicei vechi armata după order fora întines împăratului. Acesta așa îndădare mare s'au în dăruiri cari, cu putine zile mai înainte, îl ameninșăseră viața, încât le făcure lor omle în mână.

Și față de frațele său Domitian arată Titus era mai mare blândocă. Domitian, pofitor de d' mure și setos de sânge, îl înfădă cursă n'interupt. Titus și-a lăsat adevăta, dar nu numai că nu l'pedepși și l'ieră, ci îl lăsa toate d'regătorile de oboare, ce le avea el, numai că d'u m'șă și sau. Ea, în secret și culcerat, l'rugă: „State, absteține-mă, cum te iubesc și eu.”

Sub domnia lui împărat Titus, Italia a fost cercetată de trei nenorociri mari. Din timpuri vintate Vezuviul nu aruncase foc și, dacă l'ar fi lesit neîntrerupt fum din ea, oamenii ar fi crezut, că vulcanul s'a stins cu o săvârșire. Cu atât mai nenorocit a venit erupțiunea înfricoșată din 24 August 79 d. C. La ora 1 d. a se n'ică d' munte ur fum, care se l'ăsău tot mai densaric. Un bărbot înclănat și în elor naturale, *Finnu cel bătrân*, care tocmai se afla în pășina acelea, fiind comandant al flotei de por, voia să vadă din ar pierie a război omorobos. El porocul să l'arțoră-l d'na cu corăba de cercărită parte a portului, spre Vezuviu, și g'omoni în pășina de apă deșăntare și u să d'oză. Îl lătau o mașină de jurne cu logari, toți m'șăți de omni îndrăsne, care grăbește cu a'ata li-

niste asupra prim'jdioi. Deja cădea din aer cenășă deasă și, cu cât se apropia corabia, cenășă era tot mai deasă și mai ferbinte. . . se auzi o durdătură înădușită. . . patri foarte ferbiți s'eburau împ'ejur în dreapta și în stânga, și cădeau în apă. Un moment stăte Pliniu la îndoaia, cu care n'ar fi mai blăoc să se l'etorecă îndădare. dar îndată strigă: „Cu cât îndrăsneți urbă și noroză! Porocul să l'arțoră l'ar murul din apropiere. Acolo era o cetate în care avea un pratin iubit, la care voia să rămână peste noapte. Dar deja teată casa o găs' în n'arânduță. . . l'untrile era deja înclăreata, ca să se p'ată îmbarca cu grabă, lătată ce s'ar l'etorece vântul și ar m'na scierie de fum și cenășă spre cetate. Pliniu însă l'ă curaj bunlor locuitori și, ca să- l'ăca și mai încrezătorii, luă însuși o baie, măci cu poftă, și făcu tot felul de g'ure înclăreata, din mai multe p'ate a'omunțetăi a l'ăceput să l'ebucnescă răuri de foc, l'ăcări g'ăg'tau prin întunecime. Toți erau în p'ocosa, numai Pliniu se căică înășt în p'at. După câteva cesuri însă se trebuit să l'etoreșă p'entrușă cenășă și petrele cădeau așa de dese, în căt se temeau, că li se poate asupra ușa casei. Păvăntul începu să se călăne în mai tare. . . se taeau ca să p'ăbușăște. . . cari în fiecare clipă, și totuși nu mai puteau să l'ășă din ea, p'entrușă petrele căzătoare cădeau ca grăi dină. În sfârșit hotărără să plece. Fiecare își legă câte o perină pe cap,

* Vezi nr. 80 și 81 al „G. Tr.”

oate băncile au crescut în mod neobicit, în bilanțul »Albinei« se prezintă cu o sumă destul de redusă, abia a treia parte a intereselor anticipate. Dar această relație favorabilă între pozițiile transitorii înseamnă nu numai un succes de bilanț, ci și considerabile rezerve latente, rezerve cari de bună seamă se pot evalua la sute de mii și cari se vor arăta cu prisosință în executarea anilor viitori.

Am mai putea scoate la iveală și alte momente cu cari să documentăm succesele, soliditatea și realitatea bilanțului »Albinei«. Credem însă că și cele indicate în cele precedente sunt de ajuns pentru a învedera puterea și progresul întăritului institut financiar român. Să trecem însă la apăsarea rezultatului a profilului curat.

Acesta este — ca la toate băncile mari — cu mult mai redus decât în anul precedent. Dar nu pentru că n'ar fi putut fi și mai urcat. Absolut nu! Profitul prea ușor putea fi cu mult mai mare. Să negândim numai la augmentarea deosebită a rezervelor și la diferențele de cursuri, cari toate fac mai mult ca 250 de mil de coroane — și vom vedea, că dacă acestea nu se luau din veniturile curente, profitul curat ar fi fost aproape ca cel din anul trecut. Să ne gândim mai departe la rezervele latente, în creștere însemnată față de trecut, și să admitem că numai o mică lăture a lor ar fi fost arătată și ne vom încredința și mai mult ce profit considerabil s'ar fi putut arăta. Dar »Albina« a rămas consecventă principiilor sale riguroase de bilanțare. Ea — desigur cu considerare la viitor — a fost de data aceasta chiar și mai riguroasă în aplicarea lor. A voit înainte de toate bilanț solid, socoteală strictă și numai după acestea — profit. Și cu toate acestea profitul arătat poate fi considerat de multumitor. Trebuie chiar să fie considerat de atare, căci în comparație cu alte institute similare este cu mult mai considerabil. Dacă orișicine aceste comparații și se va convinge de adevăr.

Și acum, revenind la cele zise la începutul acestor șire, credem că nu greșim, când susținem, că experiențele din anul trecut ale »Albinei« sunt pentru noi proba de foc peste care acest institut a trecut cu succes. Această probă la rândul ei e menită să ne întărească în așteptările ce le nutrim față de »Albina« și să ne dea cele mai bune speranțe pentru viitor. Iar viitorul — putem anticipa cu toată tăria — va aduce plată și răspas pentru institut și cinste și recunoștință pentru cei ce l-au cărmuit în zilele celor mai grele încercări

Din Camera.

— Desbateri asupra proiectului referitor la algerile municipale. —

Ședința de ieri e prezidată de vicepreședintele Szász. Acesta deschide ședința la 11 fără un sfert. După trecerea formalităților obișnuite urmează cetirea a treia a proiectului referitor la prelungirea mandatelor, care a și fost primit apoi după această cetire. Continuându-se înainte de cetire

consfătuirile între guvern și opoziție s'a stabilit, și indus în proiect, ca viitoare alegeri parlamentare să se țină la trei luni după încheierea păcii.

În legătură cu acest proiect e și proiectul referitor la algerile municipale, pe care-l prezintă ministrul de interne d-l Sándor János. Conform pozițiilor acestui proiect algerile municipale se vor ținea tot ca și cele parlamentare, și anume la trei luni după încheierea păcii. Alegători vor fi toți aceia, cari au avut acest drept în anul 1914.

În cadrul desbaterilor asupra acestui proiect s'a încins o discuție vehementă între deputatul Polonyi Géza și prim-ministrul referitor la algerile din Budapesta.

Polonyi pretindea cu ori ce preț algerile pentru municipiul Budapestei încă acum în decursul războiului spunând, că oficialii de azi în frunte cu primarul Bérczy, care e și primar și ajutor de primar și director pe la diferite întreprinderi ale orașului, ar abuza de drepturile, ce le dau funcțiunea. Ministrul de interne ia în apărare pe oficialii capitali și spune, că nu poate face excepție numa cu Budapesta în ce privește algerile municipale. În fine ciorovăiala se termină, după ce se amestecă mai mulți în discuție.

Sándor revine la insistența poziției asupra alor 2 alineate din proiectul său înlocuindu-le cu 3 noi. În această modificare apoi proiectul e primit în desbaterile generale. Urmează cele parțiale.

În fine fiind timpul înaintat vicepreședintele Szász ridică ședința rămânând, ca să se facă pe mâne a treia cetire.

Tot ieri a ținut ședință. Casa magnaților sub prezidenția baronului Samuel Josika. S'au desbătut proiectele militare, cari la propunerea baronului Ervin Rossner au fost primite unanim, fără ca să mai fie trimise înaintea comisiilor.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Situația în nordul monarhiei.

Budapesta 28 April. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

În Carpați și în Polonia rusească s'au dat pe unele locuri lupte violente de artilerie. Prin loviturile sale binesuccese artileria noastră a aruncat în aer două magazinuri de iarbă de pușcă ale dușmanului. Pe sectorul din ostul înălțimii Ostry am respins atacurile de noapte repetite ale dușmanului. În Galizia de sudost și în Bucovina n'a obvenit vre-un eveniment mai important.

General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 28 April. — Buletinul oficial al marelei cartier general german e pentru azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Englezii au încercat în Flandra să și reocupe pozițiile, pe cari le-am luat noi dela ei. În decursul dupăamiezii au început atacul pe ambele laturi ale drumului Ypern-Pikeln; cam la 200 de metri depărtare de pozițiile noastre însă acest atac s'a isbit de focul nostru sfărâându-se total. Asemenea soarte a avut și atacul al doilea englez încercat noaptea dinspre răsărit. Dușmanul a suferit și cu ocaziunea acestui atac perderi mari. Pe malul stâng al canalului n'a atacat dușmanul. În Champagne spre nord dela Lemesnil am luat cu asalt un grup mai întins de forturi franceze. Am respins apoi victorios mai multe contra-atacuri. Dușmanul a avut perderi mari. Au căzut în mâinile noastre 60 de soldați francezi nerăniți, apoi 4 mitralize și 13 putoare de mine. Între Maas și Mosela s'au dat în decursul zilei numai lupte violente de artilerie. Am respins crunt un atac de noapte francez îndreptat în contra noastră la Bois-de-Prêtre. În urma fiascurilor din urmă Francezii n-au mai atacat înălțimea Hartmannsweilerkopf. La Altkirchen am împușcat un aeroplan francez.

Pe câmpul de operații dela est: Prin ofensiva noastră spre nordost dela Suwalki am ocupat pozițiile rusești într-o lățime de 30 de kilometri. Spre nord dela Prasnis am făcut prizonieri doi ofițeri și 470 de soldați ruși capturând și 3 mitralize.

Scufundarea vasului francez »Leon Gambetta«.

Budapesta 28 April. Se comunică oficial:

În oarele târzii de noapte a ajuns la cunoștința publicului comunicatul oficial al amiralității austro-ungare, conform căruia un submarin austro-ungar a atacat în marea ionică crucișătorul panferat francez Leon Gambetta și l'a scufundat. Panferatul francez a fost un bastiment puternic de 12,600 de tone având 24 de tunuri și un personal de 715 de soldați marinari. O parte din personal a fost salvată. Știrea aceasta s'a lăștit cu repeziune prin capitală producând pretuindenii mare bucurie și însuflețire. Conform știrilor telegrafice și în Berlin a fost primită cu mare însuflețire vestea despre această faptă glorioasă a flotei austro-ungare. Presa berlineză se exprimă cu mare recunoștință față de puterea marină austro-ungară.

Aviz pentru intrarea sub drapel.

Primim spre publicare următorul aviz:

În urma chemării generale făcute în baza articolului de lege XX din 1886 a indivizilor obligați la gloate, acei indivizi obligați la gloate născuți în anul 1891 și 1895, cari cu prilejul revistelor de înfășurare a gloașilor dintre 18 și 24 Martie anul 1915 sau cu prilejul revistelor supletorii ulterioare ținute au fost aflați abili pentru serviciul de arme pentru gloate, — decumva nu sunt de după nume scutiți, — în ziua de 15 Mai anul 1915 sunt datori a să prezenta pentru serviciul activ de gloate la sediul Comandei r. u. de completare de honvezi ori a Comandei imp. și reg. de completare districtuale indicat pe foaia de legitimare de gloași.

Acest ordin, în urma chemării gloașilor imp. reg. și respective în Bosnia-Herțegovina în urma chemării rezervelor a doua, s'a estinde și la toți acei supuși austriaci — și respective și la acei indivizi aparținători provinciilor Bosnia-Herțegovina, născuți în anii 1891 și 1895, cari pe teritoriul Țărilor de sub Sf. Coroață Ungară ir restimul indicat mai sus au fost aflați abili pentru serviciul de arme la gloate.

Sunt însă datori a să prezenta imediat acei supuși austriaci obligați la gloate aflați abili cu prilejul revistelor ținute în Austria născuți în anii 1896, 1895 și 1891, cari de prezinte se ală aici.

Toți acei indivizi supuși ungari, cari în urma intrării voluntare au fost deja înrolați (fie și ca voluntari de un an) în armata comună sau la honvezime, fără considerare că la care an de naștere aparțin, sunt datori a să prezenta pentru serviciul activ în ziua de 15 Mai 1915.

Afară de aceasta sunt chemați la serviciu activ de gloate tot pe ziua de 15 Mai 1915 la comanda de completare de honvezi competentă după locul de locuință, toți acei foști rezervați supletorii obligați la gloate supuși ungari originalmente împărțiți la armata comună ori la honvezime, cari sub durată obligamentului lor de serviciu nu au fost chemați pentru a fi instruați militaricește și astmod nu sunt instruați militaricește; mai departe toți acei preoți ordinați (sfințiți) din oricare confesiune, cari din orice motiv nu și-ar continua chemarea proprie.

Cei ce s'a prezenta, vor aduce cu sine, vestimete și albituri, palton de postav și încălțăminte tari, la tot cazul însă unel'e de masă, blid și hrană pe două zile.

Proprietarii acestor obiecte de îmbrăcăminte și de echipament, dacă acelea s'ar călăfea de folositoare în serviciul militar, vor fi după valoarea acelorasi despăgubiți.

Indivizi cari sunt provăzuți cu foaia de legitimare pentru gloași (cărțicică de legitimare) vor călători gratuit pe calea ferată în clasa treia (a doua pe vapor); însă aceasta foaie de legitimare pentru gloași (cărțicică de legitimare) este a să aviza de cu vreme înainte de plecarea trenului sau a vaporului la distribuția biletelor.

Acei obligați la gloate che nat la serviciu, care nu s'ar prezenta la termenul și locul indicat, va fi adus cu forță și conform § lui 4 din articolul de lege XXI. din 1890 despre pedepsirea neascultării poruncii de chemare militare va fi pedepsit cu închisoare este: z. b. id. până la doi ani.

Acei indivizi obligați la gloate, cari doresc a intra voluntar în honvezimea r. u. ori în armata comună, își pot elege însuși corpul de armată între limitele legi, însă după întâmplata intrare în serviciul activ numai la acel corp își pot cere asunerea, la care au fost împărțiți ca indivizi obligați la gloate.

Službe pentru prizonierii ruși în Caransebeș și Lugoj.

Citim în »Foaia Diecezană« din Caransebeș:

Comanda militară permisesse adevăca în 5/18 Aprilie, P. On. Domn Andrei Ghidiu, ajutor de diaconul O. D. P. Magdalescu, să facă pentru prizonierii ruși o sf. Liturgie, la care răspunsurile le-a dat corul reuniunii de cântări și muzică din loc.

După scoaterea a vreo 4—5000 Ruși (între cari și 12 Români basarabeni) de prin cuptoarele de cărmidă ale fabricii de cătră Iaz și așezarea lor în rânduri la serviciul divin, auzim cu toții binecuvântarea părintelui. Căzăcii priveau cu multă pietate la sf. Masă, iar la auzul melodiei »Cristos a învia« pe toți i-a năpădit lacrimile, răpind și pe ale noastre. Au suspinat cu hohot mult timp, iar în oglinda lacrimilor de bună seamă vedeau icona soției și a pruncilor, părinților, fraților și a țării lor.

Pe fețele lor vedeam exprimată adâncă recunoștință și mulțumită pentru sărbătoarea (pt. dănișii Pașt) ce li-s'a făcut. Cu strângerea mâneli ne-a mulțumit Toader a lui Tichon Diaconul, din Basarabia (Chilșineul Basarabiei) comuna Costești și Terentie Ivan din aceeaș comună.

După terminarea sfinte Liturgii li-s'au împărțit pâinea binecuvântată, pe care o primeau cu multă precauțiune și sfinteție, iar la cuvintele »Dumnezeu să primească sfânta Liturgie,« am auzit din diferite părți glasul fraților noștri basarabeni: »Mulțumim Domnule părinte!»

»Drapelul« din Lugoj serie:

La cererea comandantului detașamentului de prizonieri ruși în Lugoj s'a oficiat Duminecă după amiazi în Biserica mare gr. orientală din Lugoj vecernie, asistând toți prizonierii ruși. Din considerante de ordine nu s'a admis alt public. Dar nenorocii prizonieri au umplut vasta biserică.

A oficiat părintele Dr. Mihalescu, care la sfârșitul slujbei a adresat niște cuvinte părintești auditorului, cari au fost traduse apoi rusește de un Român basarabean. Mișcător a fost momentul când la sfârșit au cântat vreo-o cincisute de glasuri de trei ori »Hristos a învia« pe rusește. Mulți plângeau cu hohot. Se gândiau la ale lor și la bisericuțele lor. Mulți din ei au fost acum după 9 luni de război pentru întâiași dată în biserică.

Venirea la biserică a »Rușilor« s'a răspândit ca fulgerul prin oraș și fiind Duminecă d. m. s'a adunat public imens în fața bisericii ca să vadă. Dela biserică până în piață și de aici peste pod a trecut lungul convoi literalmente printre zid de oameni. Întâmpierea a voit ca tocmai când ieșea convoiul din biserică să pișce un grup de ai noștri spre câmpul de luptă și grupul, care venia cântând a trebuit să se oprească și să aștepte până ce trec »Rușii«. Mulți din public lacrimau privind la chișeșii Ruși și gândindu-se la »ai noștri« ajunși prizonieri prin cele departate meaeaguri rusești și siberiene.

Ofertele Triplei-înțelegeri făcute Greciei.

Broul unș. de resp. publică următoarea telegramă din Atena:

Reprezentanții ententei au promis Greciei pentru cazul intrării în acțiune contra puterilor centrale o sumă lunară de cinci milioane franci pe durată războiului, apărarea Greciei în contra unor eventuale atacuri bulgare și în fine compensațiuni teritoriale în Asia-mică. Ziare elene informate comunică, că ofertele aceste au fost respinse din partea Greciei.

ca să se scutească împotriva petrilor. Astfel începu călătoria prin noaptea întunecoasă de nu se vedea mâna, ... acclaviș cu făclii aprinse, Pliu, bărbat corpulent, cum fugea răzimat pe umărul a doi sclavi, încălzindu-se de multă osteneală, deodată fu lovit de gută și căzu la pământ. Celalți fugiră mai departe, ca să scape de pericolul amenințator, și numai mai târziu, după câteva zile putură căuta trupul mortului, și-l înmormântară.

Nepotul bătrânului, Fliniu cel tîndr, rămăsese cu mamă-sa în cetatea, în care locuia unchiul său. Aici a fost martorul înfricoșatei arătări a naturii. Dela el ni-au rămas două scrisori, în cari s'a descriu cele văzute. Și în localitatea acesată, care zăcea de cealaltă parte a sînuului de mare, cutremurul de pământ era din oră în oră tot mai supărăcios... vasele din casă se mișcau, și casele se clătinau. Pe noaptea aceasta, plină de spaimă, flul, cu bătrana sa mamă, fugi la țărnișele mării, unde așteptă ziua. Acolo auziră căderea mai multor case, marea se sbătea cu unde spumegătoare și arunca pe uscat, departe, vietăți de mare și scoici. Se făcu dimineață, dar soarele nu putu străbate prin ploaia de cenușă, și se

părea, că-l tot amurg. Toți, cari ar putut fugi, s'au și grăbit să plece, dal deodată se face lară beasă de întunec; și acum se naște o învâlmășală înfricoșată. Bărbații se strigă unii pe alții, copiii și femeile încep a se vâlcărea în întunecime, oamenii și femeile se lovesc unii de alții, carăle se prăbușesc în gropi și în găuri... toți cred, că zeii au părăsit omenimea, și că se prăpădește lumea. Și mai îngrozitoare este scena în apropierea muntelui, care scupa pustirea, acolo este ploaia de cenușă așa de puternică, încât îngroapă cu desăvârșire trei din cele mai înfloritoare cetăți: Herculunum, Pompeji și Stabiae. Mormântul lor era un câmp pustiu și sălbatic. Șaptesprezece sute de ani a rămas ascunsă urma lor, și numai în anul 1711, apoi în 1738 s'a dat de urma cetății Herculunum, când regele din Neapol își construi o vilă în părțile acesate. Mai întâi au dat de teatru, și cu cât săpau mai departe, cu atât se descoperi tot mai mult din cetatea îngropată. Astăzi sunt descoperite deja străzi întregi, încât poți umbra binșor pe ele. Casele și unetele de casă sunt bine conservate. Se găsec scaune, mese, sticle, lămpi, cuțite, inele și chei. Păreții sunt zugrăviți cu zel și eroi, și

deasupra ușilor dela case se văd și astăzi inscripțiile. În bolțile dela teatru s'au găsit tot felul de articele de mănecare: nuc, struguri, mășline s'au găsit și o plăcintă mare, care însă, cum a fost atinsă, s'a și risipit. Și oasele nenorocitorilor, cari au fost înghițiți de vii, încă zăceau ca martore ale zilelor înfricoșate, pentru că nenorocirea isbucni, pe când lumea era în teatru.

Și cetatea Pompeji a fost desgroată (1748), dar nu întreagă, pentru că zidurile cetății aveau un înconjur de o oră. Pe străzile foarte strâmte se văd încă și astăzi urmele scobite de cară. La colțurile străzilor s'au găsit multe inscripții scrise cu culori pe zid și conținând tot felul de anunțuri. De exemplu, că este o casă de închiriat, ori de vândut, că se vor da spectacole de luptători, și altele. S'au descoperit două teatre întregi, unul pentru comedi, altul pentru tragedii, afară de acestea un amfiteatru, care ar fi putut cuprinde cel puțin 18.000 de oameni. În localitățile acestuia s'au găsit scheslete de lei. Într-o vilă alui Cicero s'au găsit niște urcioare mare de vin răzămăte de părete, dar în loc de vin erau pline cu lavă. Ceea ce bate la ochi la case, este clădirea lor joasă și micimea

odșilor. Cele mai multe case au numai parter. Lumina o căpătau mai mult prin ușe, decât prin ferestri, de aceea ușa trebuia să stea totdeauna largă, și da într-o galerie, care înconjura curtea. Cătră stradă erau puține ferestri, pentru că odăile se deschideau înspre curte, în care conducea și intrarea principală a casei. În mijlocul curții se afla un bazen de apă cu o fântână săritoare. La dreapta și la stînga se întindeau odăile cele mici, destinate a petrece în ele, când era vreme rea, ori pentru dormit. De regulă oamenii petreceau în curte și, mai mult în liber. În 1832 s'a desgroat o casă deosebit de frumoasă, Curtea și odăile din ea erau pe jos frumos împodobite cu mozaic, adevăca cu figuri din petricele mai mari și mai mici, în diferite culori. Curtea era înconjurată cu 45 columne de marmură, iar într'un colț se aflau fride frumoase pentru zeli de casă.

În altă casă s'au găsit 1700 suluri de cărți înșifate pe un »repositorium« (poliță), era o bibliotecă. Pentru că cei, vechi nu aveau hârtie, ca noi astăzi nici cărțile nu erau legate, ca ale noastre. Mai mult se scria pe latură unei foi de pergament, care se păstra învâlită în formă de sul. Ori își pre-

găteau o hârtie din ceapa unei plante (papyrus), care creștea adesea în Egipt. Se desfaceau adevăca foile de ceapă, se udau, se puneau peste clăiță, și se sdrobeau, până se făcea un fel de cr. Din masa pregătită în chipul acesta se făceau coale mari, pe cari, după ce se uscau, se scria cu un fel de negreală. Așa erau sulurile pompeiane. Din cauza cunșei inferbântate însă erau cu totul prefăcute în cărbuni, și când voia omul să le desfacă, se fă rămau.

Atăta despre Pompeji și Herculunum.

După nenorocirea asta urmă în Roma un foc mare, după aceea o ciumă înfricoșată, care a răpit mii de oameni. Titus cel uman era în tot locul de față cu ajutorul său, undea era mal'mare trebuia. Plăcerea lui era să facă bine. El zicea că pentru dănsul este perdită fiecare zi, în care n'a folosit omenime. Minunata lui domnie n'a ținut mai mult, de cât doi ani. A murit, după cum se bănuște, otrăvit de răutăciosul său frate Domițian.

Date statistice actuale.*)

Uscatul și apele de pe suprafața pământului.

Suprafața pământului este de 509,950.000 km. □

Uscatul este 144.110.600 km. □ = 28% din suprafața pământului.

Europa are 10,352.809 km. □

Azia are 43,745.847 km. □ = 86% din suprafața pământului.

Africa are 29,887.075 km. □ = 58% din suprafața pământului.

America are 38,655.323 km. □ = 76% din suprafața pământului.

Australia 8,951.782 km. □ = 18%.

Regiunile polare 12,517.764 km. □ = 25%.

Suprafața apelor de pe pământ este 365,839.400 km. □ = 71% din suprafața pământului.

Oceanul Pacific 175,000.000 km. □ = 34% din suprafața pământului.

Oceanul atlantic 89,860.000 km. □ = 17% din suprafața pământului.

Oceanul indic 74,890.000 km. □ = 14%.

Marea ghejoasă de sud are 74,890.000 km. □ = 29%.

Marea ghejoasă de nord are 11,509.400 km. □ = 23%.

Măsurile mai nouă:

Țara dela polul sudic are 15,282.000 km. □

Marea ghejoasă de sud are 7,070.000 km. □

Valorizarea pământului pe cele 5 continente.

Suprafața uscatului este 144,110.600 km. □

Europa = 62%.

Arătura 27%, livezi 24%, păduri 28%, neproductiv 21%.

Azia 43,745.847 km. □ = 30% din suprafața pământului.

Arătură cultivată, livezi și grădini 18%; puste, locuri sterpe, șesuri ridicate cultivabile, dar nearate și șesuri pe lângă râuri = 45%; păduri și tufșuri 17%; deșerturi, munți înalți și alte ținuturi neproductive = 20%.

Africa 29,887.075 km. □ = 20%.

Pământ cultivat 12%; livezi și stepe 35%; păduri și tufșuri 25%; deșerturi și ținuturi neproductive 28%.

America 38,655.323 km. □ = 26% din uscat.

Pământ cultivat 12%; stepe, livezi (perii etc.) 40%; păduri și tufșuri 30%; munți neprod. și alte 18%.

Australia 62%.

Deșerturi 25%; păduri și tufșuri 30%; livezi și stepe 40%; alte 5%.

Ținuturile polare 87%, km. □ 12,517.764.

Religiunile pământului după numărul sufletelor fac în total 1,652 milioane.

Creștini 610 mil. = 36%.

romano-cat. 284 mil. = 17% din locuitorii pământului; greco-orientali 116 mil. = 7%; și evanghelici 210 mil. = 12%.

Mohamedani 230 mil. = 14%.

Brahmani (Hindu) 220 mil. = 13%.

izraeliți 122 mil. = 7%.

Buddhiști (Bō) 470 mil. = 28%.

Religiunile Europei după numărul sufletelor fac 453 milioane. În 1913 au fost 463 mil., căgani fără confes. și alți 2 mil. = 04%.

Romano-cat., greco-cat., armeni, mechitaristi etc. 198 mil. = 43% din populația Europei.

Greco-or. 122 mil. = 27%.

Creștini evang. 1081 mil. = 24% anume: Anglicani 245 mil., luterani reformați, unitari 74 mil., diferite relig. 96 mil.

Mohamedani 13 mil. = 28%.

Izraeliți 99 mil. = 21%.

N. P. P.

ȘTIRI.

— 29 Aprilie n. 1915.

În chestia importului porumbului din România ni se comunică din loc autorizat:

Fiind liniile ferate din România săptămâna aceasta încă ocupate din cauza mărfurilor, cari stau încărcate în diferitele gări și cari așteaptă să fie transportate, exportul porumbului pentru țărâniea noastră, export inițiat de d-nii deputați Dr. T. Mihali și Dr. N. Șerban, va începe numai pe mijlocul săptămânei viitoare pe lângă condițiile publicate în nrii trecuți ai ziarului nostru. Avis celor interesați.

Distincții Militare. Crucea militară pentru merite cl. III. cu decorația de războiu pentru ținută eroică în fața dușmanului s'a conferit căpitanului **Emil Popovici** din reg. 53.

Cu lauda prealaltă — **Signum laudis** — au fost distincți căpitanul **Iuliu Pleban** dela reg. 91 și sublocoteneatul **A. Fleșar** dela reg. 40.

Prefectul seminarului teologiei gr. cat. din Oradea-mare, pâr. **Ludovic Vida**, care dela începutul mobilizării face pe preotul militar, pentru meritele câștigate pe câmpul de luptă, a fost distincțiu cu **crucea de aur cl. II.**

Despre locot. colonelul Dănilă Popp și sublocot. Rusu — eroicii ofițeri români din Bucovina — zărele străine ne aduc aproape zilnic știri. Astfel ziarul »Neue Freie Presse« descriind vizita recentă a moș-nitorului Tronului, arhiducele **Karl Franz Josef**, în Bucovina, ne spune că arhiducele a vizitat cartierul d-lui locot. colonel **Dănilă Popp** de pe malul stâng al Prutului, unde arhiducele a distribuit mai multe distincții. Arhiducele a vorbit cu soldații în limba lor maternă. Cu acest prilej a fost prezentat arhiducelui și viteazul sublocoteneat **Victor Rusu**, care purta la pept marea medalie de aur.

Ziarul »PESTINA PLO« publică o convorbire, pe care a avut-o corespondentul său cu locot. colonelul **Dănilă Popp**. Ziaristul maghiar l-a găsit pe eroicul ofițer român în linia de front răzmat de zidul unui grajd distrus de foc. Locot. colonelul era îmbrăcat într-o mantă de rând și avea încoaps pe spate o carabină. Cu ochii săi scânteiți privea perdut în zare. La întrebarea ziaristului despre situația luptelor din Bucovina, locoteneatului i a spus între altele:

Frontul meu e în poziție relativ defensivă, dar e ori când gata să înceapă lupta și cu forțe dușmane de opt ori mai puternice decât ale noastre. Rușii n'au pace zi și noapte din partea noastră. Ziua li atacăm cu artileria, iar noaptea li neliniștim cu atacuri prin surprindere, așa că rușii sunt mai ales îngrijiați când într-o noapte nu întreprindem nimic. Zilnic înscodim noi vicenții și șiretlicuri, ținând astfel în permanență în șah pe ruși. Artileria dușmană e foarte puțin activă — ceea ce dovedește că începe să se imputineze simțitor muniția de care dispun rușii.

Prisonierii noștri din Przemysl. Biroul vienez pentru mijlocul corespondenței între prizonierii din Monarchie și Rusia a primit din Petersburg avizul, că crucea roșie rusească a expediat biroului din Viena lista prizonierilor priniți de Ruși la Przemysl. Lista va sosi în câteva zile la Viena.

Ziarul »Drapelul« a primit alături următoarea telegramă în limba germană din orașul rusesc Simbirsk:

»Rugăm publicați, că suntem sănătoși în captivitate. Ai noștri să ne depezeze în limba germană pe adresa: Simbirsk an der Wolga«.

Telegrama e semnată de Preotul militar: **Rista**, Locoteneat-colonel **Babeu**, Căpitanii **Bordan** și **Petru Jucu**. Locoteneții **Alexiu Mureșan** și **Dr. Nestor-Blaj**. Sublocoteneatul **Valeriu Muțiu**. Stegarii **Emil Petrovici**, **Danciu**, **Ciosa**, **Lituba**, **Ghețila**, **Ionescu**, **Lugojan**, **Cornel Milutinovici**.

Necrolog. Cuprinși de adânc durere aducem la cunoștința rudeniilor și cunoscuților încetarea din viață a prealubitei noastre soție, mamă, fiică, soră și noră **Maria Cosma n. Podoabă** care după un morb lung și greu a repauzat în domnul în clinica din Cluj Luni în 26 April st. n. a. c. la 4 oare d. am., în al 27-lea an al etății și în al 10-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpei și neuitatei defuncte se vor transporta acasă, și se vor așeza spre vecinica odihnă în cimiterul bisericii din Topa-deșeartă Joi în 29 Aprilie st. n. la 11 oarea. m. Fie-l țărâna ușoară și memoria neuitată!

Topa-deșeartă, la 27 April n. 1915 **Vasile Cosma** preot ca sot, **Eugen Victor** și **Elvira** ca fi. **Valeriu Podoabă** și **Raveca n. Gaciu** ca părinți. **Ioan Cosma** și **Ana n. Abrudan** ca socrii. **Augustin Podoabă** și soția **Reghina n. Bran**, **Ioan Roman Podoabă**, **Victoria Podoabă**, ca frați, soră și cumnată.

Tuturor corporațiilor, prietinelor, cunoscuților și binevoitorilor noștri, cari au luat parte la înmormântarea prea iubitului nostru sot, părinte și rudenie **Georgiu Muntean**, canonic metropolitan, repausat în 5 April a. c., precum și acelor, cari au grăbit a ne trimite condolențe și a ne mângâia în durerea noastră nemărginită pe cale telegrafică și epistolară, le exprimăm pre această cale sincera noastră mulțumită. Dumnezeu să le răsplătească!

B l a j, în 26 April 1915.

familia **G. Muntean.**

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branice & Comp.

Redactor responsabil: **Ioan Lacea**

Nr. Mag. 5092/1915.

De închiriat.

În casa orășenească din »Șirul Inului Nr. 35« e de închiriat pe timpul dela 29 Septembrie 1915 incolo pe un an sau mai mulți a:

un magazin.

Informațiune mai detaliată se poate lua în despărțământul magistratului pentru afaceri economice (Strada Aurarilor, Nr. 5, etagiu II).

Brassó, în 17 Aprilie 1915.

Magistratul orășenesc.

Comercianții locali cu mărfuri de

Sticlărie și Porțelan

au decis din cauza lipsei de personal în timp de rebel, cu începere din 28 Aprilie a ținea închise Magazinele dela 12 până la 1½ oră.

Lang Rosenthal & Palmhart. Iekelius & Stolz A. Bidus Nachf. Victor Puri.

Magazin cu specialități

de

Mărfuri împletite și tricotaj, de toate sorturile.

Fabrica de împletituri și tricotage Brașov.

J. TEUTSCH & Cie

18-50

STRADA PORȚII Nr. 6.

Fotografia modernă.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. public, că am deschis un nou

Atelier de fotografie modernă

Strada Vămei nr. 34.

În urma aranjamentului meu special pot în fiecare oada face fotografii artistice.

La dorință și în locuințe, fără urcarea prețului Garantiez executare exactă.

Cu toată stima

Wilhelm Herter,

23-50

fotograf, Str. Vămei (colțul str. sf. Ioan).

Negoț nou de vâpseli de primul rang.

Aduc la cunoștința Onor. public, a vâpsitorilor de odăi și a comercianților că am deschis în

Brășovechi, strada lungă, No. —

Prăvălie de vâpseli și uleiuri,

bogat asortată cu toate sorturile de vâpseli.

Am și un deposit de tot felul de scări.

Prețuri moderate. Serviciu solid.

N. ARSU, Vâpsitor de odăi și comerciant de vâps 1.

Sanatoriul din Sibiu--Nagyszeben

așezat în parcul orășenesc („Stadtpark“)

primește în grijă și tratament medical următoarele

morburi: morb de inimă, rinichi, stomac, zahăr,

podagra (artrită), arterioscleroză, emfizemă,

astmă, bronchita catarală cronică, pleu-

rită (și exudativă), morburi de arti-

culații și oasă, scrofuloasă (și deschisă),

morburi (și rană) de piele și sânge; boale de

nervi, tabes, afecțiuni a măduvei, spinării și para-

liserii; morburi femeiești, anemiă, slăbire generală și

reconvalescența. — — — Prospecte și amănunte prin

Direcțiune sanatorului în Sibiu--Nagyszeben.

EMNE de fag pentru ars prima calitate

blane și tăiate, cu vagonu, duse acasă ieftine se capătă la

Szikls József

Strada Neagră Nr. 5

Telefon 508.

Se poate comanda cu prețuri originale la **Kovács A.** Trafica mare, Șirul florilor Nr 13. **Fülöp J.** Magazin cu delicatose Str. Vămei Nr. 31. **Benkó J.** Librărie Strada Porții Nr. 52. **Gaal I.** Scheiu, B.Y. le de abur Nr. 85.

AVIZ!

Recomandăm On. public mai înainte de urcarea prețurilor din cauza reducerii cantității materialului, — pentru sezonul de

Primăvară și Vară,

fabricatele noastre renumite, în asortiment bogat ca și în alți ani de **Ciorapi de mătase, ață și bumbac pentru dame, bărbați și băeți.**

Cu toată stima

GEORGE FOITH & Co., Fabrică de tricotaj.

Deposit: Brașov, strada Porții numărul 24.

Mai recomandăm pentru

... Sezonul viitor ...

Tot felul de hainuțe și albituri pentru copilași precum și jacheluțe, manteluțe, bonete, pălăriuțe — — — modern executate. — — —

„Pentru sârmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor“.

În urma apelului nostru din numerii trecuți ai ziarului am mai primit următoarele contribuții marinoase:

Transport din n-rul trecut 2438 c. 34 t

Aurel Oancea par. Baci-

țelu. . . . . 1 >

Elevis Ovid Comșia cl. II

gimnazială . . . . . 1 >

și **Virgil Comșia** cl. IV nor.

din Mediaș . . . . . 1 >

La olărită 2441 c. 34 f.

*) După prof. Hickmann.

